

Leonard, D. 1990. *Persons in Their Own Right: Children and Sociology in the UK*. pp. 58-64 in Chisholm, L.-Büchner, P.-Krüger, H.H.-Brown, P.

Leonard v tomto úryvku ukazuje, jak mladou disciplinou sociologie dětství je. Poukazuje na paralelu se sociologií genderu (respektive žen) před jejím boomem v 70. letech. Obě tyto disciplíny jako by byly zanedbávány či lépe řečeno opomíjeny sociologickou teorií. Ta se problematiky těchto oblastí dotýkala implicitně. Konkrétně pro sociologii dětství to pak znamená, že poznatky o dětství (potažmo dětech) je možné vytušit či získat z výzkumů, které si nekladou za cíl o tomto konceptu pojednávat přímo. Navíc se s pojmem dětství se ve výzkumech operuje téměř samozřejmě, aniž by existoval konsensus o definici tohoto pojmu.

Nejpalčivějším problémem této mladé disciplíny je metodologie. Výzkumy, které byly zaměřeny na výzkum dětí, s dětmi v podstatě nepracovaly (pomineme-li sociálně psychologické či právní práce zmíněné Leonard na stranách 59-61). Výzkumníci (a to nejen sociologové) se stále ve většině případů k dětem stavěli jako k objektu výzkumu. Děti jsou však jak součástí rodiny, tak i komunity a jejich vazby mohou, jak Leonard upozorňuje, vypovídat o těchto konceptech¹. V tomto okamžiku se dostáváme k oné nejdůležitější otázce: *jak metodologicky přistoupit ke studiu dětí a dětství tak, aby děti byly subjektem výzkumu? Podle jakých paradigmat je možné k dítěti přistoupit jako k expertovi na vlastní situaci? A jaké metodologické postupy při výzkumu jsou podle daného paradigmatu (daných paradigmat) přípustné?*

Přístupovat k dětem jako k subjektu výzkumu naznačuje, že je obtížné děti zkoumat typickými kvantitativními metodami (jen stěží mohu dítěti předložit dotazník k vyplnění). Na druhou stranu jistě lze navrhnout i kvantitativní výzkum tak, aby nezanedbával pohled a postoj samotného dítěte. *Je nějaký takový sociologický kvantitativní výzkum zaměřený přímo na děti? Pokud ne, nemůže tomu tak být i pro to, že samotní výzkumníci již k subjektu svého zkoumání přistupují s prekoncepty jako je nevyzrálost, či věková nedospělost dětí (tudíž neschopnost „správně“ odpovědět/cítit/vnímat)? Lze vůbec zkoumat například postoje dětí k rozvodu jejich rodičů, nemanželským soužitím apod. jinak než kvalitativním rozhovorem, pozorováním, nebo analýzou dětských výtvorů?*

¹ Autorka v této souvislosti poukazuje na práce zabývající se dětskou domácí prací a hierarchií v dědických záležitostech.